

Informatienota voor de raad

Datum 9 april 2019

Onderwerp	Digitale transitie, proeftuin informatiegestuurd/datagedreven beheer
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder W. Dogger

Informant D. Uenk
Afdeling ZWWB
Telefoon 038 498 3214 / 06 11 58 55 20
Email D.Uenk@zwolle.nl

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De pilot informatiegestuurd beheer

Datum 9 april 2019

Inleiding

Als gemeente Zwolle profileren we ons als slimme stad en zetten we in op digitale transitie. Dit blijkt uit het coalitieakkoord en is duidelijk zichtbaar geworden met het programma Smart Zwolle. Waarmee de gemeente positie kiest als volwaardige en betrouwbare partner in de informatiesamenleving, naast en met partners en inwoners. Daaruit is met bijvoorbeeld de Smart Zwolle Alliantie reeds een mooie samenwerking ontstaan. Ook is datagedreven werken een belangrijk onderdeel binnen de koersprincipes van de organisatie, waarbij we het niet nalaten om te experimenteren. Dit heeft zich onder andere vertaald naar concrete activiteiten in de begroting 2019. Dit alles met als doel om de stad Zwolle nog beter laten functioneren met behulp van data, informatie en slimme technologie. Waarbij we (informatie)technologie en (big) data inzetten, toepassen, beschikbaar maken én delen rondom vraagstukken van onder andere vervoer, buitenruimte, leefbaarheid en veiligheid. Maar waarbij ook nadrukkelijk geldt dat dit zorgvuldig en doelmatig gebeurt, met maximale zorg voor data -en digitale hygiëne én maximale aandacht voor de privacy. Onder de paraplu van het programma Smart Zwolle is afgelopen jaar een verkenning gestart om te bepalen in hoeverre (big) data en nieuwe technologie gebruikt kan worden om de beheerprocessen in de Zwolse buitenruimte te optimaliseren. Gericht op het verkennen en verzilveren van kansen om bruikbare en nuttige data en instrumentarium toe te voegen, en deze bovendien slim te koppelen aan bestaande data en systemen die bij de gemeente (en/of haar partners) beschikbaar zijn.

Kernboodschap

De voorgenomen aanpak richt zich op het inwinnen van beelddata met behulp van camera's op voertuigen binnen de gemeente Zwolle. En nog concreter, met deze eerste stap richten we ons op het in beeld brengen van verkeersborden. Hiervoor worden een beperkt aantal (drietal) verschillende dienstwagens van ROVA uitgerust met camera's (o.a. veegwagen, vuilniswagen). Deze camera's gaan de status van de verkeersborden in de stad 'uitlezen' en controleren. Denk daarbij aan aspecten als: *zijn de borden nog schoon en leesbaar, staan ze nog op de juiste plek, zijn ze nog heel, moeten ze vervangen of bijv. verwijderd worden etc.* Het doel van de pilot is om inzichtelijk te maken hoe camerabeelden (en daaraan gekoppelde slimme software/algoritmes) ondersteunend kunnen zijn aan de taken en (beheer)processen in onze buitenruimte. Waarbij onderzocht wordt of dit leidt tot slimmere inzet van o.a. capaciteit en materieel/materiaal - en daarmee (kosten)efficiëntere processen - zonder dat inbreuk ontstaat op privacy van enerzijds onze inwoners en bezoekers van de stad en anderzijds de collega's/partners die aan het werk zijn in de openbare ruimte.

Er wordt ingezet op het in beeld brengen van een zo groot mogelijk deel van de stad (qua geografische afbakening) om maximaal leereffect te behalen. Bovendien proberen we met deze pilot meerdere vliegen in een klap te slaan. Allereerst, door in te zetten op het in beeld brengen van verkeersborden wordt inzicht gerealiseerd in een 'blinde vlek'. Momenteel hebben we het areaal van de verkeersborden (kwaliteit, beschikbaarheid, leesbaarheid e.d.) onvoldoende in beeld. Bebording is een vrij actueel thema en ook wordt bebording steeds belangrijker in het kader van slimme en veilige mobiliteit (t.b.v. rijhulp-ondersteunende systemen die in auto's beschikbaar komen én al zijn). Dus beter inzicht in het areaal is in dat kader zeer wenselijk. Ten tweede is de software voor bordenherkenning al vergevorderd en snel te implementeren, zodat de aandacht vooral kan uitgaan naar de het verkrijgen van inzichten én het bepalen van de impact op de 'business' (beheerprocessen). Tot slot wordt gebruikt gemaakt van reeds rondrijdende voertuigen vanuit onze partner ROVA, en hoeven er

Datum 9 april 2019

daardoor geen extra handelingen en of voertuigbewegingen plaats te vinden de datainwinning vorm te geven.

Toelichting

De voorgestelde aanpak sluit goed aan bij de koers van de organisatie en er wordt concreet invulling gegeven aan afgesproken activiteiten in begrotingsdoel 7.1.2.

Als Zwolle willen we vernieuwend zijn, optreden als een professioneel partner en vanuit opgaven werken. Deze proeftuin gericht op procesoptimalisaties in het beheer van onze buitenruimte geeft daar volop invulling aan. Belangrijke doelstelling is om kennis en kunde van diverse partijen optimaal te gebruiken en zo innovatie na te streven, zonder het wiel (onnodig) opnieuw uit te vinden. In de begroting 2019 is hiervoor binnen doel 7.1.2. afgesproken om activiteiten te ontplooiën m.b.t. informatiegestuurd beheer en daarbij databronnen slim in te zetten. Om daarmee de beheerprocessen in onze buitenruimte door te ontwikkelen en te verbeteren. En daarbij vol in te zetten op maatwerk en efficiëntie, zoveel mogelijk in samenwerking met partners vanuit markt en/of onderwijs. In voorgestelde pilot wordt samengewerkt met ROVA en Cyclomedia. Vanuit het 'kwartiermakerschap datagedreven werken' is kennispartner Hogeschool Windesheim aangehaakt. En het programma Smart Zwolle is daarbij de aanjager geweest van deze aanpak en vanuit dit oogpunt is de voorgenomen pilot gepresenteerd in november 2018 op de 1e Zwolse Smarkt. En nu ligt het plan dus klaar om de pilot tot uitvoering te brengen, bovendien gezamenlijk met één van de partners vanuit de Smart Zwolle Alliantie, namelijk ROVA.

Risico's/aandachtspunten

Inbreuk privacy en herleidbaarheid naar persoonsgebonden gegevens.

We dragen zorg voor een werkwijze die geen inbreuk doet op de privacy en het privéleven van bewoners, bezoekers en/of gebruikers van onze buitenruimte. Voor deze pilot is persoonsgebonden informatie op geen enkele manier relevant. Het is enkel de fysieke buitenruimte waar we naar kijken. Desalniettemin vraagt deze pilot met camera's om een afgewogen en zorgvuldige aanpak. Met het uitvoeren van een Privacy Impact Analysis (PIA) is daar vol op ingezet. Er wordt gezorgd voor het onleesbaar maken ('blurren') van privacygevoelige informatie die met de camera wordt ingewonnen (gezichten, kentekens e.d.). En met Cyclomedia (leverancier camera's en software) wordt een verwerkersovereenkomst, conform model én voorwaarden van de gemeente Zwolle, afgesloten voor deze pilot (dit geldt ook voor ROVA). Daarmee zijn we volledig AVG-compliant met draagvlak en goedkeuring van onze privacy functionaris.

Maatschappelijke ongerustheid

Gebruik van camera's kan maatschappelijk gevoelig liggen en daarmee leiden tot ongerustheid in de Zwolse samenleving. Dit houdt direct verband met het hiervoor genoemde risico. Goed uitleggen van de bedoeling en de beoogde werkwijze is daarbij essentieel. Door een zorgvuldige communicatieaanpak wordt ingezet op volledige transparantie over deze pilot. Met maximale inspanning om onnodige maatschappelijke ongerustheid te voorkomen. Zie daarvoor de paragraaf communicatie.

Consequenties

Samenwerking en financiering

De pilot wordt deels bekostigd uit budgetten vanuit de reguliere begroting 2019 en de MPI (meerjaren programma ICT). En voor een deel investeren samenwerkingspartners ROVA en Cyclomedia mee

Datum 9 april 2019

(financieel en/of in natura). ROVA is onze partner in de openbare ruimte en vanuit de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) de uitvoerende partij in veel beheer & onderhoudsactiviteiten - en processen. En daarbij direct gebaat bij optimalisatie en efficiëntie, daar zit namelijk een directe meerwaarde. Cyclomedia heeft een belang om software en algoritmes door te ontwikkelen t.b.v. productoptimalisatie en dienstverlening (ook voor gemeente Zwolle) en heeft daarvoor een proeftuin nodig. En voor de gemeente Zwolle geldt het belang om datagedreven (samen)werken aan te moedigen en daarin vernieuwend te zijn. Om daarmee onze taken, activiteiten en verantwoordelijkheden (waar mogelijk) beter uit te voeren en een betrouwbare en betrokken partij te zijn naar de gebruikers van onze buitenruimte (inwoners, bezoekers). En zo ook ongewenste/onveilige situaties in de buitenruimte (nog) eerder in beeld te hebben en – al dan niet via ROVA – snel en efficiënt op te kunnen lossen en daarmee bijv. meldingen en klachten voor te kunnen zijn. Samengevat betreft het meerdere belangen die prima met elkaar zijn te verenigen in deze pilot. Tegelijkertijd wordt publiek-private samenwerking aangemoedigd. Aan de pilot zelf zitten geen consequenties/onzekerheden qua financiën. In de evaluatie van deze pilot zullen (indien gebleken succesvol) de financiële consequenties van verdere opschaling/verbreding nadrukkelijk worden meegenomen als onderdeel van de Business Impact Analysis. Daarbij wordt tevens gekeken naar de mogelijkheden van (structurele) cofinanciering door betrokken partners. Voor benodigde middelen vanuit de gemeente zal worden gekeken naar de MPI en reguliere budgetten binnen programma 7 in de begroting.

Communicatie

Er wordt vol ingezet op interne en externe communicatie. De afdeling communicatie is al in een vroeg stadium betrokken om tot een adequate en zorgvuldige aanpak te komen. Zowel intern als extern wordt zorgvuldig gecommuniceerd, zowel via de reguliere kanalen als via social media. Op de website van [Smart Zwolle](#) wordt straks ook informatie gedeeld over deze pilot en tevens zal daar een FAQ worden geplaatst. Tot slot wordt volop ingezet op goede werkinstructies voor de medewerkers (van alle betrokken partners) die bij deze pilot zijn/worden betrokken.

Vervolg

Er wordt gestart met het uitrollen van de communicatieaanpak en het opstellen van de benodigde werkinstructies. Parallel vindt verdere technische voorbereiding plaats. De pilot zal naar verwachting tot (en met) de zomer 2019 draaien (ca. 3 – 4 maanden). In deze proeftuin nog compact en kleinschalig en met specifieke aandacht voor verkeersborden (als kansrijke en bovenal nuttige toepassingsmogelijkheid). Maar tevens nadrukkelijk gericht op het creëren van perspectief hoe dit als concept schaalbaar en verbreed te krijgen naar andere mogelijke en kansrijke toepassingen. Na de zomer vindt daartoe de evaluatie plaats. Op basis daarvan zullen de gewenste en benodigde vervolgstappen worden vormgegeven. Hierover zal de raad worden geïnformeerd, ofwel via de reguliere beleidscyclus ofwel in een separate nota.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Datum 9 april 2019

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris